

בש"פ 1797/22 - מדינת ישראל נגד ראובן דדון, עוז דדון, רועי ישראל דדון

בבית המשפט העליון

בש"פ 1797/22
בש"פ 1817/22

לפני: כבוד השופט ע' גרוסקופף

המבקשת בבש"פ 1797/22 מדינת ישראל
והמשיבה בבש"פ 1817/22:

נ ג ד

המשיבים בבש"פ 1797/22 1. ראובן דדון
והעוררים בבש"פ 1817: 2. עוז דדון
3. רועי ישראל דדון

בקשה להארכת מעצר המשיבים 2-3, מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ה-1996 וערר על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 8.3.2022 בבע"ח 55165-02-22 שניתנה על יד כב' השופט ניצן סילמן

תאריך הישיבה: י"ט באדר ב' התשפ"ב (22.3.2022)

בשם המבקשת בבש"פ 1797/22 עו"ד עינת גדעוני
והמשיבה בבש"פ 1817/22:

בשם המשיבים בבש"פ 1797/22 עו"ד אורי בר עוז; עו"ד נדיר ברנסי
והעוררים בבש"פ 1817:

החלטה

עמוד 1

לפניי בקשה אחת עשרה ביחס למשיב 2 ושלוש עשרה ביחס למשיב 3, שעניינן הארכות מעצר מעבר לתשעה חודשים, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: הבקשה להארכת מעצר ו-חוק המעצרים, בהתאמה).

בפתח הדברים יצוין כי ביום 14.3.2022 הוארך בהסכמה מעצרו של המשיב 1 בפיקוח אלקטרוני. עוד יצוין כי המשיבים הם גם העוררים בבש"פ 1817/22, אשר הוגש על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (השופט ניצן סילמן), מיום 8.3.2022 בבע"ח 55165-02-22, שדחתה את בקשתם לעיין בתרשומת שערכה המדינה. עם זאת, כיוון שבדין שהתקיים לפניי ביום 22.3.2022, חזר בו בא-כוח המשיבים מהערר, לאחר ששמע את הערות בית המשפט, אני נדרש להכריע רק בבקשה להארכת מעצר הנוגעת למשיבים 2 ו-3 (להלן, יחדיו: המשיבים).

כתב האישום וההליכים עד כה

1. העובדות הרלוונטיות לעניין פורטו בהחלטות קודמות של בית משפט זה, והמעוניין להרחיב יעניין שם (ראו החלטת השופט נעם סולברג מיום 20.3.2019 (בש"פ 1519/19); החלטת השופט ג'ורג' קרא מיום 28.10.2020 (בש"פ 6611/20); החלטת הקודמת בעניין מיום 12.4.2021 (בש"פ 2030/21); החלטת השופט אלכס שטיין מיום 27.7.2021 (בש"פ 4320/21. להלן: החלטת השופט שטיין); החלטת השופט יצחק עמית מיום 13.10.2021 (בש"פ 6133/21. להלן: החלטת השופט עמית); וההחלטה האחרונה שניתנה בעניין, ביום 29.12.2021, על ידי השופט ג'ורג' קרא (בש"פ 8742/21)). בקצרה ייאמר כי ביום 24.1.2019 הוגש כתב אישום מאוחד ומתוקן נגד המשיבים 1-3, אשר מייחס להם עבירות רצח, ניסיון לרצח וכן עבירות נשק (להלן: כתב האישום). המשיב 1 הוא אביהם של המשיבים 2-3, ולפי המתואר בכתב האישום, ביום 5.10.2017 החליטו השלושה להביא למותם של המנוח וחבריו. זאת, על רקע עימות שהתגלע בין המשיב 2 לבין מספר אנשים ששהו לצידו במועדון לילה בחיפה, וביניהם חבר של המנוח. השלושה הצטיידו בשני סכינים ובאקדח, והחלו במעקב אחר המכונית שבה נסעו המנוח וחבריו. בשלב מסוים, ירדו המנוח וחבריו מרכבם, והמשיבים 1-3 עצרו את מכוניתם מטרים ספורים משם. המשיב 1 ירד מהמכונית, והחל לירות לעבר המנוח וחבריו, ובמקביל, יצאו המשיבים 2 ו-3 מהמכונית ורדפו אחר המנוח וחבריו, כשבידי כל אחד מהם סכין. המשיב 2 הצליח לשים ידו על המנוח, אחז בו ודקר אותו מספר פעמים בפלג גופו העליון. לאחר מכן, הצטרפו גם המשיב 3, שדקר את המנוח מספר פעמים גם הוא, והמשיב 1 שירה לכיוון המנוח לפחות שלוש פעמים. בסיום המעשה, נמלטו המשיבים 1-3 מזירת הרצח.

2. כעשרה חודשים לאחר האירועים שתוארו לעיל, ביום 28.7.2018 התייצב המשיב 3 בתחנת משטרה והסגיר את עצמו, ובחלוף למעלה משנה מהאירועים, ביום 1.1.2019 נתפסו המשיבים 1 ו-2 במסגרת פעילות משטרתית לאיתורם בקלנסווה.

3. בשל מצבו הבריאותי, המשיב 1 מצוי במעצר בפיקוח אלקטרוני מאז חודש אוגוסט 2021, ואילו המשיבים 2 ו-3 מצויים במעצר מאחורי סורג ובריה מאז מועד תפיסתם. יצוין כי במקביל, במסגרת ההליך העיקרי, הסתיימה פרשת התביעה ביום 18.11.2021 וכעת פרשה ההגנה בעיצומה. עד כה המשיבים 1 ו-2 סיימו להעיד, וצפויות להתקיים עוד כ-6 ישיבות הוכחות במהלך תקופת המעצר המבוקשת. בהקשר זה יוער כי חלק מהדיונים שנקבעו בהליך העיקרי נדחו, לאור מחלתו של המשיב 1 והטיפולים שהוא נאלץ לעבור. עוד יצוין כי המשיבים 2 ו-3 מסווגים בשב"ס כבעלי סיכון גבוה

לברירה (סג"ב), לאור בריחתם מהזירה לאחר המעשים המיוחסים להם.

4. במסגרת הליכי המעצר הקודמים, הוגשו מספר תסקירים של שירות המבחן הנוגעים למשיבים 2 ו-3. התסקיר האחרון בעניין המשיב 3 הוגש ביום 6.10.2021, והתסקיר האחרון בעניין המשיב 2 הוגש ביום 10.10.2021. בתמצית ייאמר כי כלל התסקירים הם שליליים, וכוללים הערכה שלפיה ישנו סיכון גבוה לברירה של שני המשיבים, ועל כן, אין בהם המלצה לשחרור לחלופת מעצר. הערכות שליליות אלה נכונות במיוחד לגבי המשיב 2, אשר תסקיר המעצר האחרון בעניינו מזכיר את מסקנתו מתסקיר קודם שהוגש ביום 9.5.2021, לפיה התנהלותו של המשיב 2 בבית המעצר אלימה ובעייתית, וכי קיים סיכון גבוה להתנהגות פורעת חוק מצדו. זאת, על רקע העובדה שהוא אינו נמצא במסגרת טיפולית ולאור חוסר נכונותו לשתף פעולה עם שירות המבחן. כמו כן, נכתב כי הוא סירב לחתום על טופס ויתור על סודיות, ועל כן לא עלה בידי שירות המבחן לקבל חוות דעת מהעובד הסוציאלי של אגף הכלא שבו הוא שוהה. בהקשר זה, אוסיף כי במסגרת ההליך העיקרי, בית המשפט המחוזי דחה ביום 26.12.2021 את בקשת המשיב 2 להורות על בדיקה פסיכיאטרית שלו. בהחלטה נקבע כי שיפוטו ושיקול דעתו של המשיב 2 תקינים לעת הזו, בהסתמך על הנתונים שהובאו לפני בית המשפט. עם זאת, צוין כי הבקשה תישקל מחדש לאחר התרשמות בלתי אמצעית מהמשיב 2 במסגרת עדותו. בכל הנוגע למשיב 3, שירות המבחן העריך כי רמת הסיכון הנשקפת ממנו, להישנות התנהגות פלילית דומה בעתיד, היא בינונית-גבוהה.

5. למען תצא התמונה שלמה, אציין כי השופט שטיין הגדיר את הפרשה הנדונה בהליך העיקרי כמורכבת, בין היתר לאור הקושי בשאלת הזהויה של מבצעי העבירות (החלטת השופט שטיין, בפסקה 2). כמו כן, השופט עמית עמד על כך שלאור התמשכות ההליכים במשך למעלה מ-3 שנים, ובשים לב לחזקת החפות שעומדת להם ולרקע הנורמטיבי שלהם, הרי ששאלת המשך מעצר המשיבים היא "דילמה קשה" (החלטת השופט עמית, בפסקה 6). בהקשר זה, ציין השופט עמית כי בעובדת היותו של המשיב 3 אב לשלושה ילדים יש כדי לצמצם את הסיכון לברירתו. עם זאת, והגם שהשופט עמית התלבט לגבי המשיב 3, הוא החליט בשעתו (דהיינו, לפני כחצי שנה) להאריך את מעצר המשיבים, לאור חומרת המעשים המיוחסים להם, התסקירים השליליים בעניינם והחשש המוגבר מהימלטותם. כל זאת על רקע ההתקדמות שחלה בניהול התיק העיקרי. כאמור, מאז מעצר המשיבים הוארך פעם נוספת על ידי השופט קרא.

טענות הצדדים

6. במסגרת הבקשה להארכת מעצר, טוענת המדינה כי מסוכנותם הגבוהה של המשיבים נלמדת הן מהמעשים המיוחסים להם בכתב האישום ומנסיבות ביצועם, והן מתסקירי המבחן שהוגשו בעניינם. יתר על כן, המדינה מזכירה כי קיים חשש ממשי להימלטות המשיבים, לאור העונש הצפוי להם, אם יורשעו בדין. באופן קונקרטי, נטען כי אין מדובר בחשש ערטיילאי, לנוכח הימלטות המשיבים לאחר האירועים המתוארים לעיל, כאשר המשיב 3 הסגיר את עצמו רק לאחר שעברו כעשרה חודשים, ואילו המשיב 2 אותר רק בעקבות פעילות יזומה של המשטרה. כמו כן, המדינה מזכירה כי לחובת המשיב 3 נזקפת הרשעה קודמת בגין סיוע להתפרצות. לבסוף, מציינת המדינה כי התארכות ההליכים נבעה מקשיים הקשורים בהתפרצות מגפת הקורונה וכן ממצבו הבריאותי של המשיב 1, בעוד היא סבורה כי נכון לעת הזו הדיונים מתקדמים בקצב הולם.

7. בדיון שהתקיים לפניי ביום 22.3.2022, טענו באי-כוח המשיבים כי בהתחשב בהתמשכות ההליכים ובמורכבות התיק, ובשים לב לתקופת המעצר שבה מצויים המשיבים (כ-3 שנים ו-8 חודשים בעניינו של המשיב 3, וכ-3

שנים ו-3 חודשים בעניינו של המשיב (2), הופרה נקודת האיזון בין זכויות המשיבים לבין המסוכנות הנשקפת מהם והחשש משיבוש הליכי המשפט, ועל כן יש לשחררם לאלתר. כמו כן, לדידם, ניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת מהמשיבים באמצעות חלופת מעצר. בהקשר זה מציינים באי-כוחם כי המפקחים המוצעים על ידם נבדקו בעבר, ונמצאו ראויים. בנוגע למשיב 2, נטען כי יש להתחשב במצבו הנפשי, וביחס למשיב 3 הוזכר כי השופט עמית התלבט בהחלטתו הנזכרת לעיל בדבר שחרורו. עוד צוין כי המשיב 3 הסגיר את עצמו לידי המשטרה, וכי הוא אב לילדים - כך שפוחת הסיכון לבריחתו.

דין והכרעה

8. לאחר שעיינתי בנימוקי הבקשה ושמעתי את טענות הצדדים בדיון שהתקיים לפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי ביחס למשיב 2 דין הבקשה להתקבל במלואה, ואילו ביחס למשיב 3 יש לקבל את הבקשה רק בחלקה, במובן זה שהמעצר יוארך כמבוקש, אך במקביל תינתן הנחיה לבית המשפט קמא לבחון בחיוב את אפשרות ההעברה למעצר בפיקוח אלקטרוני, ככל שתוצג חלופה הדוקה המאפשרת זאת.

9. נקודת המוצא הקבועה בסעיף 61 לחוק המעצרים היא שיש לשחרר נאשם שהיה נתון במעצר למשך תשעה חודשים ודינו לא הוכרע. הרציונליים הטמונים בסעיף זה הם תימרוץ ניהול יעיל של ההליכים המשפטיים מזה, והפחתה, ככל הניתן, של הפגיעה בנאשמים שאשמתם טרם הוכחה מזה (בש"פ 7065/14 מדינת ישראל נ' אבו חאטר, פסקה 9 (29.10.2014); בש"פ 4114/16 מדינת ישראל נ' זליג, פסקה 17 (28.6.2016)). עם זאת, בסעיף 62 לחוק המעצרים נקבע חריג לכך, לפיו שופט בית משפט זה רשאי להאריך מעצר של הנאשם גם בחלוף התקופה הנקובה בסעיף 61 לחוק. תכליתו של החריג היא לאזן בין חזקת החפות והזכות לחירות של הנאשם, לבין מידת המסוכנות הנשקפת ממנו והחשש משיבוש הליכי המשפט. במסגרת זו, בית המשפט יבחן את חומרת העבירות המיוחסות לנאשם ונסיבותיהן; את חלוף הזמן מאז מעצרו של הנאשם; את קצב התנהלות המשפט, ואת הגורמים לעיכובים הנגרמים בהתקדמותו; את המסוכנות הנשקפת מהנאשם לכלל הציבור ולקורבנותיו בפרט, וכן האפשרות לאיינה באמצעות חלופת מעצר; ואת החשש מפני שיבוש הליכי המשפט (ראו למשל: בש"פ 6152/16 מדינת ישראל נ' אלבז, פסקה 13 (26.9.2016); בש"פ 2402/20 מדינת ישראל נ' חרלוב, פסקה 5 (21.4.2020) (להלן: עניין חרלוב)). בהקשר זה נפסק לא אחת כי בין השיקול שעניינו מסוכנות הנאשם לבין חלוף הזמן מתקיימת "מקבילית כוחות" - ככל שההליך העיקרי מתארך הרבה מעבר לתשעה חודשים, כך נקודת האיזון נעה לכיוון זכותו של הנאשם לחירות (בש"פ 8459/20 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 35 (28.1.2021); בש"פ 7491/21 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 13 (10.11.2021)). על אף זאת, והדבר ברור במיוחד בעבירות חמורות בכלל, ובעבירת רצח בפרט, חלוף הזמן אינו מאיין את משקל האינטרסים הציבוריים, ובית המשפט נדרש לאזן בין כלל השיקולים הרלוונטיים (בש"פ 4342/21 מדינת ישראל נ' פוגל, פסקה 19 (12.8.2021) (להלן: עניין פוגל); בש"פ 427/22 מדינת ישראל נ' פרץ, פסקה 5 (16.2.2022)).

10. בענייננו, עסקינן בפרשה חמורה שבמרכזה רצח, וכבר פעמים רבות נכתב בפסיקה כי במקרים נדירים ביותר ניתן יהיה להסתפק בחלופת מעצר בעבור נאשמים בעבירת רצח, שהיא החמורה שבעבירות (ראו למשל: בש"פ 1826/16 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 15 (16.3.2016); עניין חרלוב, פסקה 6). עם זאת, במקרים שבהם ההליכים הפליליים משתרעים על פני פרק זמן ארוך במיוחד, ובעקבותיהם המעצר שבו נתון הנאשם, לעיתים מורה בית משפט זה על שחרור לחלופת מעצר גם כשמדובר באישום בעבירת רצח (ראו: בש"פ 1130/16 מדינת ישראל נ' חסארמה, פסקאות 9-10 (25.2.2016); עניין פוגל).

11. ההליכים בעניינם של המשיבים נמשכים מזה למעלה מ-3 שנים. גם מבט על לוח הדיונים שנקבעו בהליך העיקרי מגלה כי הסיכוי להשלמת ההליך ומתן פסק דין בתוך תקופת הארכה המבוקשת איננו גבוה. נוסף על כך, ומבלי להביע כל עמדה ביחס להליך העיקרי, הרי כבר ציין השופט שטיין בהחלטתו הנזכרת לעיל, כי מדובר בתיק מורכב מבחינה ראייתית. אכן, ישנן סיבות אובייקטיביות לדחיית הדיונים, שעניינן הקשיים שחלו בקיום דיונים בשל נגיף הקורונה והסגרים שבאו בעקבותיו, וכן בשל מחלתו של המשיב 1. עם זאת, ברי שמדובר בפרק זמן ארוך, אשר יש להביאו בחשבון בעת בחינת הבקשה.
12. מן העבר השני, באשר למסוכנות הנשקפת מהמשיבים, הרי שזו ניכרת מהמעשים המיוחסים להם, שעניינם הצטיידות בסכינים ובנשק חם, החלטה קרה להמית את המנוח, מרדף אחריו ובסופו של דבר רציחתו בצוותא חדא. אף על פי כן, סברתי כי נסיבותיהם השונות של המשיבים 2 ו-3, מצדיקים הבחנה ביניהם בעת הזו.
13. תסקירי המבחן בעניינו של המשיב 2, כיום בן 29, שליליים במיוחד. בהיבט המסוכנות, כפי שהוזכר לעיל, נקבע שנשקף מכיוונו סיכון גבוה להתנהגות מפרת חוק וכי הוא מתנהל באופן אלים ובעייתי גם בעת שהותו במעצר. כמו כן, הוא אינו משתף פעולה עם שירות המבחן, והחשש מפני שיבוש הליכי משפט מצידו גבוה, לאור בריחתו לאחר ביצוע המעשים המיוחסים לו. לפיכך, סבורני כי יש להיענות לבקשה בעניינו ולהורות על המשך מעצרו.
14. מנגד, עניינו של המשיב 3, כיום בן 36, שונה במידה המצדיקה יצירת הבחנה בעת הזו בינו לבין המשיב 2. סבורני כי יש בנסיבותיו האישיות של המשיב 3, ובמיוחד בהיותו נשוי ואב לשלושה ילדים, שאת הקטנה מהם הוא כמעט שאינו מכיר, כדי לרכך בצורה מסוימת את החשש מפני בריחתו מאימת הדין. לכך יש לצרף את העובדה שהוא היחיד מבין שלושת המשיבים, אשר הסגיר את עצמו לידי המשטרה, אף אם עשה זאת בשיהוי ניכר. כתוצאה מכך הוא גם שוהה במעצר 5 חודשים יותר מהמשיבים 1 ו-2. בנוסף יש לזקוף לזכותו את מהלך חייו הנורמטיבי בעיקרו (למעט הרשעה קודמת משנת 2016 בגין סיוע להתפרצות), אשר כלל שירות צבאי מלא כלוחם בנח"ל. כמו כן, להבדיל מהמשיב 2, לא צוינה בתסקירי המבחן התנהגות חריגה מצידו במהלך תקופת מעצרו. בהתחשב בכל אלה, מצאתי לנכון להורות על החזרת עניינו של המשיב 3 לבית המשפט המחוזי, כדי שיבחן בחיוב את האפשרות להמיר את מעצרו מאחורי סורג ובריח במעצר על דרך של פיקוח אלקטרוני. לשם כך, בית המשפט המחוזי יתאים את מכלול הערבויות, ההפקדות, המפקחים והמגבלות שיידרשו לשם חלופת המעצר. ויודגש, כי לאור המסוכנות הנשקפת מן המשיב 3, בהינתן חומרת העבירה והאמור בתסקיר שירות המבחן, יש צורך בתנאים מגבילים במיוחד, אשר ישכנעו את בית המשפט המחוזי כי החלופה המוצעת הדוקה דיה - הן מבחינת מיקומה, והן מבחינת המפקחים המוצעים.
15. סוף דבר - הבקשה להארכת מעצר של המשיבים 2 ו-3 מתקבלת, ואני מורה על הארכת מעצרם ב-90 ימים נוספים, החל מיום 29.3.2022, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 19-01-29407, לפי המוקדם. לצד זאת, אני מורה על החזרת עניינו של המשיב 3 לבית המשפט המחוזי, כדי שיבחן חלופת המעצר בפיקוח אלקטרוני, וייקבע את מכלול התנאים וההגבלות אשר יאפשרו את שחרורו לחלופת מעצר. למען הסדר הטוב יובהר כי הערר בבש"פ 1817/22 נמחק בהסכמת העוררים.

ניתנה היום, כ"ז באדר ב' התשפ"ב (30.3.2022).

ש ו פ ט
